

Portal Województwa Lubuskiego

Porozumienie dla Papuszy

Kategoria - Archiwum

Data publikacji -20 marca 2018 godz. 08:15

Gorzów doczekał się Instytutu Papuszy! - Dziś rodzi się bardzo ważny projekt. Udało się porozumieć dzięki uporowi i konsekwencji Stowarzyszenia Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej z liderem Edwardem Dębickim na czele. Mamy Instytut Papuszy. To dowód na to, że

my tutaj, w Lubuskim, budujemy mosty i szanujemy różnorodność - mówiła marszałek Elżbieta Anna Polak podczas uroczystego podpisania porozumienia powołującego Instytut. Interesariuszami, obok samorządu i stowarzyszenia, są też miasto Gorzów i biblioteka wojewódzka.

Instytut Papuszy ma być jednostką o charakterze badawczym i popularnonaukowym. - Nie potrzebujemy nowych budynków. Krok po kroku zbudujemy niezależny, duży Instytut, ale musimy od czegoś zacząć. Stowarzyszenie potrzebuje wsparcia i pomocy samorządu - wyjaśniła marszałek. Porozumienie zakłada współpracę interesariuszy w zakresie pomocy merytorycznej, finansowej i organizacyjnej. - Myślę, że potrafimy zapewnić dobre finansowanie i dobrą działalność dla Instytutu oraz jego rozwój dla edukacji i celów naukowo-badawczych. Naszym potencjałem jest różnorodność kultur, otwartość i tolerancja. Widzimy, jak jest teraz zagrożona w Polsce i na świecie - podkreślała marszałek Polak. O wsparciu dla różnorodności mówił także wiceprezydent miasta Radosław Sujak. - Miejsce na pamiątki dotyczące Bronisławy Wajs - Papuszy to bardzo potrzebna inwestycja dla miasta. Jesteśmy otwartym, radosnym regionem, który stara się wspierać różne narodowości - wyjaśnił.

Wzruszenia i radości wynikających z utworzenia Instytutu nie krył prezes Stowarzyszenia Twórców i Przyjaciół Kultury Cygańskiej Edward Dębicki. - Mój tabor wybrał Lubuskie, bo właśnie to miejsce uznaliśmy za najpiękniejszy teren. Są tutaj też ludzie, którzy pomagają tej mniejszości narodowej. Wszystkie zbiory dokumentujące to, co robiliśmy przez 60 lat mojej pracy leżą u mnie i niszczeją. Jest duże zainteresowanie kulturą romską - studentów, naukowców, stąd też pomysł, żeby stworzyć taki Instytut. Idea zrodziła się trzy lata temu. Ja jestem uparty i nie dałem za wygraną - wyjaśnił. Podkreślał, że Instytut nie powstałby bez wsparcia marszałek Elżbiety Anny Polak.

Już teraz Papusza ma swoje miejsce w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, gdzie mieści się sala poświęcona jej pamięci. - To bardzo ważny dzień dla biblioteki, ponieważ naszym zadaniem jest dbanie o kulturę i edukację. To ważny dzień dla kultury Gorzowa i północnej części województwa. Teraz naukowcy z Polski i Europy będą mogli badać te materiały i dokonywać opracowań. Będzie to miejsce, które będzie żyło całą spuścizną kultury cygańskiej - mówił dyrektor jednostki Sławomir Szenwald.

Instytut nie powstałby także, jak podkreśla marszałek Elżbieta Anna Polak bez wsparcia radnych województwa z północy regionu: Mirosława Marcinkiewicza i Anny Synowiec oraz poseł Krystyny Sibińskiej. - Ponad trzy lata temu przyjechał do Gorzowa minister Halicki. Rozmawialiśmy wtedy z państwem Dębickimi. Ministerstwo miało wtedy pomysł, żeby korzystając z tzw. środków romskich rozwinąć ten Instytut. Nie udało się w taki sposób, ale małymi krokami udało się dojść do celu. Tworzymy dzisiaj podmiot, który będzie miał dużo większe możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Te programy romskie, które w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych wciąż funkcjonują dają takie możliwości - wyjaśniła poseł Sibińska.

Papusza - właśc. Bronisława Wajs (z domu: Zielińska). Najślawniejsza poetka cygańska. Pierwsza, której utwory (w tłumaczeniu Jerzego Ficowskiego) ukazały się drukiem. Znana jako Papusza (z cygańskiego: Lalka). Członek Związku Literatów Polskich (1962). W Gorzowie upamiętniona pomnikiem. Jej imię nosi jedna z ulic na osiedlu Górczyn.

Urodzona w miejscowości Sitaniec koło Zamościa. W latach 1953-1981 związana z Gorzowem Wlkp. Zmarła w Inowrocławiu (obecnie woj. kujawsko-pomorskie). Pochodziła z grupy Polska Roma (polscy Romowie nizinni). Jej życie obrosło legendą i dziś trudno oddzielić prawdę od fikcji.